

Milovanému synu Svatoplukovi, slavnému vládcu

Chceme tvé horlivosti uvést ve známost, že jsme se dověděli od našeho spolubratra Metoděje, nejctihodnějšího arcibiskupa svaté církve moravské, který přišel s tvým věrným Zemižiznem k prahům svatých apoštolů Petra a Pavla a k naší velekněžské důstojnosti a jasně plynoucí řečí (to) vyložil o tvé upřímné oddanosti a touze všeho tvého lidu, s kterou se obracíte k apoštolské stolici a k naší otcovské péči. Neboť pohrdnuv z vnuknutí milosti Boží jinými knížaty tohoto světa, rozhodl ses spolu se svými věrnými urozenými muži a veškerým lidem své země zvolit si v nejvěrnější lásce blahoslaveného Petra, knížete stavu apoštolského, a jeho zástupce za patrona a pomocníka i obránce ve všem a přeješ si, skláněje svou šíji ve zbožném zanícení pod ochranu jeho a jeho zástupce, setrvati pod ní s pomocí Páně až do konce jako nejoddanější syn. Nuže za tuto tvoji a tvého lidu tak velikou víru a oddanost objímáme tě v nesmírné lásce otevřenou náručí svého apoštolátu jakoby jediného syna, přijímáme tě spolu se všemi tvými věrnými do svého otcovského klína jako ovce Páně nám svěřené a přejeme si tě milostivě posilovat pokrmem života i hledíme tě doporučovat svými ustavičnými modlitbami všemohoucímu Pánu, abys pro zásluhy svatých apoštolů mohl jak na tomto světě překonat všechna protiventství, tak potom v nebeském kraji s Kristem Bohem naším slavit vítězství.

Otázali jsme se tedy tohoto Metoděje, ctihodného vašeho arcibiskupa, přibavše k tomu naše bratry biskupy, zda ve vyznání pravé víry tak věří a při posvátných obřadech mešních je tak zpívá, jak je známo, že na něm svatá římská církev trvá a že tak bylo na šesti svatých obecných synodách od svatých otců podle evangelické autority Krista Boha našeho vyhlášeno a ustanoveno. On pak prohlásil, že věří a zpívá podle učení evangelického a apoštolského, tak jak svatá římská církev učí a jak bylo od otců stanoveno. My pak shledavše, že je ve všech církevních naukách a potřebách pravověrný a užitečný, poslali jsme ho k vám zase zpět, aby řídil církev Boží jemu svěřenou, a kážeme, abyste ho přijali jako svého pastýře s důstojnou poctou, vážností a radostí, protože jsme příkazem své apoštolské moci potvrdili privilegium o jeho arcibiskupské hodnosti a rozhodli jsme, aby s pomocí Boží navěky v platnosti zůstalo, jako trvají práva a privilegia všech církví Božích, stanovená a potvrzená mocí našich předchůdců, a to zajisté tak, aby měl podle kanonické tradice sám péči o všechny církevní záležitosti a aby je spravoval tak, jako by na něho hleděl Bůh, neboť jemu byl svěřen lid Páně a on bude skládat počet z jejich duší. Také onoho kněze jménem Wichinga, kterého jsi k nám poslal, jsme posvětili jako zvoleného biskupa svaté církve nitranské a přikazujeme mu, aby byl svého arcibiskupa ve všem poslušen, jak učí svaté kánony, a přejeme si, abys k nám poslal s prozíravým souhlasem samého arcibiskupa ve vhodný čas ještě jiného schopného kněze nebo jáhna, abychom ho podobně ustanovili biskupem v jiné církvi, ve které uznáš biskupskou péči za nutnou, aby s těmito dvěma biskupy od nás vysvěcenými mohl potom řečený váš arcibiskup podle apoštolského ustanovení světit biskupy pro jiná místa, v nichž mají a mohou důstojně působit. Nařizujeme

pak, aby kněží, jáhnové a klerikové kteréhokoli stupně, ať Slované, ať příslušníci kteréhokoli národa, kteří žijí v hranicích tvé země, byli poddaní a ve všem poslušní řečeného našeho spolubratra, vašeho arcibiskupa, tak aby vůbec nic nekonali bez jeho vědomí. Kdyby se však odvážili ze vzdorovitosti a neposlušnosti působit nějaké pohoršení nebo rozkol a po prvním a druhém napomenutí by se nepolepšili, nařizujeme ze své moci, aby byli jako rozséváči koukole z církví a krajů vašich daleko vyhnáni podle zákonitých ustanovení, která jsme mu dali a vám poslali.

Konečně písmo slovanské vynalezené zemřelým Konstantinem Filosofem, aby v něm zaznívaly chvály Bohu povinné, po právu schvalujeme a přikazujeme, aby se v témž jazyce hlásala sláva a skutků Krista pána našeho. Neboť jsme nabádáni svatou autoritou, abychom Pána nikoli jen třemi, ale všemi jazyky chválili, kterážto nařizuje řkouc: „Chvalte Hospodina, všichni národové, a velejte ho, všichni lidé“, a apoštolové naplnění Duchem svatým mluvili všemi jazyky o velikých divech Božích; a proto i Pavel, nebeská polnice, svým hlasem napomíná: „Každý jazyk ať vyznává, že náš pán Ježíš Kristus jest v slávě Boha otce“; a o těchto jazycích nám také v prvním listě ke Korintským důrazně a jasně připomíná, abychom jazyky mluvíce vzdělávali církev Boží. A nic zajisté ve víře a v učení nebrání v témž jazyku slovanském zpívat mše nebo číst svaté evangelium a posvátné lekce Nového a Starého zákona, dobře přeložené a vyložené, nebo zpívat všechny ostatní bohoslužebné hodinky, protože ten, jenž učinil tři hlavní jazyky, totiž hebrejský, řecký a latinský, stvořil i všechny ostatní ke své chvále a oslavě. Nařizujeme však, aby se ve všech kostelích vaší země četlo evangelium pro větší čest latinsky a potom aby se zvěstovalo, přeložené do slovanského jazyka, uším lidu nerozumějícího latinským slovům, jak se v některých církvích patrně děje; a jestliže se tobě a tvým soudcům líbí poslouchat mše raději v latinském jazyce, nařizujeme, aby se pro tebe konaly mešní obřady latinsky.

Dáno v měsíci červnu, v 13. indikci [880]